

Za vunene čarape ili kako smo ih u Starčevu zvali fusakle (Wollsocken), a naročito one koje su se nosile svaki dan, moglo se je odmah štrikati (stricken), no za bolje ili lepše čarape koje su muški nosili nedeljom ili praznicima, vuna se je trebala obojiti (ofarbat - Färbung), tradicionalno u crno. Radi farbanja predivo se s klupka (klipčeta) namotalo oko kancila - drveta, koje je na jednom kraju bilo rašljasto, a na drugom kraju imalo pričvršćenu letvicu. Kad se tako namotalo dovoljna količina prediva kancilo se povezalo da de predivo ne rasipa. Tako pripremljena koncila bila su spremna za farbanje. Farba se pripremala kuvanjem odabrane kupovne boje uz dodatak neke prirodne kiseline kako bi se boja bolje držala i kod pranje se ne bi ispirala. Boja prediva zavisila je još i o budućem korisniku odevnog predmeta. Starije žene i muškarci obično su nosili crno obojene odevne predmete, pa se osim za čarape i vuna za štrikove (xempere), pulovere i prsluke farbala u crno. Za mlađe ljude birale su se i prikladnije boje, pa je tu bilo od "teget" (tamno) plave, zelene, drap, braon (tamno smeđe), "bordo" crvene i crvene. Ofarbano predivo u kancilima dobro se osušilo, pa kad je bilo suvo, ponovo se namotalo u klupčad i preipremilo za štrikanje ili tkanje. Kao što sam spomenuo obično su se štrikale fusakle (čarape), s obzirom da su ljudi pretežno nosili opanke ili papuče, a vunene čarape su onda bile dobra zaštita od hladnoće. One za svaki dan bile su štrikane obično, bez mustre (uzorka), a one koje su se se nosile u svečanijim prilikama imale su na nogavicama neku mustru (uzorak) kao što su pletenice, "pirinx" ili nešto što je žena koja je štrikala izvukla iz svoje mašte. Na sličan nacin su žene štrikale i štrikove (xempere), pulovere i prsluke i isto su odabirale bar za prednjicu neke mustre primerene budućem vlasniku odevnog predmeta. Mustre su odabirane i prema odevnom predmetu, da se ne bi previše rastegnuo ili skupio kod nošenja i pranja. Kako nekada seoske žene nisu nosile kapute i bunde, jer je to preko širokih suknji bilo teško i obući, po zimi su se od hladnoće štitile velikim štrikanim maramama ili kako se to u Starčevu kaže kapišon. Bolje kapišone moglo se je i kupiti po tadašnjim dućanima ili na pijaci kod velikih štrikera koji su tta radili mašinski, ali kako su bili skupi, žene su ih rade same naštrikale. Stariji ljudi su naročito u zimsko vreme nosili vunene čakšire (pantalone). Za to se je trebalo isto malo više namučiti. Osim što se predivo trebalo ofarbat u željenu boju, trebalo je prvo otkati na razboju, baš kao platno. Tako dobijena tkanina nosila se u valjaru, gde se s pomoću vruće vode i valjka (gnječilica), otkana vuna pretvorila u vrlo čvrsti i relativno kruti materijal od kojeg su se krojile i šile čakšire. Čakšire su dobro štitile kako od zime tako i od košave. Osim ovih odevnih predmeta, od vune su se izrađivali još i neki upotrebnii predmeti. Najčešće su to bili razni prekrivači, prostirke, kao i poznate banatske torbe. Sve ovo proizvodilo se od raznobojnog prediva tkanjem na razboju, a kasnije se sve još ukrašavalo resama, kičankama i pletenicama. Prekrivači i prostirke u samom tkanju bili su šarani kvadratičnim ili romboidalnim oblicima različitih boja, a na nekim je bilo i cvetnih uzoraka. Torbe i torbice bile su tkane obično na pruge različitih boja ili je možda doavan cvetni uzorak, a to je zavisilo od toga za šta će se torba koristiti. Ako je torba ili torbica bila za svaki dan tj. u njoj se nosilo jelo i piće kad se išlo u polje na rad, obično je bila na pruge, a one svečanije tj. kad se nekuda išlo u goste i u njoj se nosio poklon, onda je ona bila s cvetnim uzorkom i bila je posebno ukrašena kičankama i pletenicama.

Ponesite torbu, jer ko nosi ne prosi ...